

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:

ION S. CODREANU

Avocat

DIRECTOR:

DEM. I. DOBRESCU

Președintele Uniunii Avocaților

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Periețeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Stan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat; **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticei Judiciare

S U M A R

- *Termenul de apel în comerț. Gravitatea unei jurisprudențe recente*, de C. Xeni, fost ministru;
- *Considerațiuni asupra modului de organizare și funcționare a poliției judiciare în cadrul general al legislației noastre. Critica acestui sistem și expunerea motivelor care impun neîntârziata ei reorganizare*, de I. Gr. Periețeanu.
- *Legea pentru organizarea și exploatarea pescăriilor și pescuitului la Marea Neagră*, de Mihail Cambanis;
- *Un toast*, de Eugen Petit;
- *N. D. Popa: Noui jurisprudențe fiscale. Recenzie*, de Richard Hutschneker.

JURISPRUDENȚE:

- Curtea de Casație s. I: *Voinea V. Stănescu cu I. Velescu*, (Partaj. Coerezi. Când are loc garanția de evicțiune?).

A apărut: Vol. I, literile A. B. C. și D., **DICȚIONAR DE DREPT ALFABETIC**, de C. N. Toneanu, fost consilier de Curte și Procuror general, avocat, cuprinzând toată Doctrina și Jurisprudența română și streină până la finele 1930, aranjată și sistematizată cu trimiteri la izvoarele de unde s'au luat.

Volumul cuprinde 370 pag. lucrat cu petit.

Prețul 290 lei *

A apărut:

COLECȚIA DE LEGI ȘI REGULAMENTE, editate de **CONSILIUL LEGISLATIV**, *Volumul VIII P. I. A Legi 1 Ian.—3 Iulie 1930*. Depozit la Curierul Judiciar.

LEI 200.—

TERMENUL DE APÊL ÎN COMERȚ

— Gravitatea unei jurisprudențe recente —

Termenul de apel în materie comercială — un lucru așa de simplu și de aplicațiune zilnică — ia-tă-l formând și el obiectul unei neașteptate răsturnări de jurisprudență, cu tot cortegiul ei de surprize și de pagubă în avutul oamenilor. Pare ciudat dela început, că dela 1929 până azi atâția magistrați, atâția avocați să se fi înșelat asupra unei cestiuni așa de elementare, și de odată să se fi făcut lumină. E neverosimil (1).

„Tout le monde a plus d'esprit que Mr. de Voltaire” e o regulă de bun simț care nu e străină nici vieții juridice.

Eu îmi explic lucrul numai prin împrejurarea că nu s'au examinat toate aspectele chestiunii. Am citit ceea ce a publicat *Curierul Judiciar* în numărul trecut și sper că nu se va supăra nimeni când voi spune că argumentele expuse mi s'au părut insuficiente.

E drept că legiuitorul din 1929 a înlocuit vechiul text al legii de accelerare din 1925. Pasiunea noastră de a legifera mereu s'a evidențiat și aici, căci art. 41 vechiu era clar și nu lăsa loc la controversă, pe când art. 32, cel nou permite ergotări cari au putut duce la recenta jurisprudență.

Un lucru însă trebuie precizat dela început: atunci e vorba să răpești oamenilor drepturile lor în numele unei simple decăderi de procedură, cred că se cere înainte de toate să te găsești în fața unui

1) O recentă decizie a Înaltei Curți s. III 537 din 24 Martie 1931, dată în materie comercială, pornește ca dela o premisă nediscutabilă că apelul curge dela comunicare.

text așa de clar, așa de categoric în cât să nu încapă posibilitatea nici unei controverse. Nu pe controverse poți crea decăderi grave. Legea procedurală nu e făcută pentru pierderea drepturilor ci pentru consfințirea lor. Numai un text procedural clar, indubitabil, poate distruge un drept, într-o interpretare sănătoasă. Iar când e dubiu, cât de mic dubiu, balanța trebuie să încline *contra* decăderii, iar nu în favoarea ei. Iată ce îmi îngădui să pun ca premisă succintelor observațiuni ce urmează.

* * *

Tot pivotul noiei jurisprudențe stă în faptul că noul art. 32 din legea Iunian 1929, a adăugat un aliniat zicând că cele 15 zile de apel curg dela comunicare „afară de cazul când *prin legi sau dispoziții speciale* se prevede că se va socoti dela *pronunțarea* hotărârei”.

Or — zice decizia ca și susținătorii ei — codul comercial e o lege specială și prin art. 904 c. com. se prevede că termenul curge dela *pronunțare*.

Această argumentare, cam simplistă, nu rezistă unui examen mai aprofundat.

Mai întâi în treacăt fie zis nu e de loc sigur că *din punct de vedere al legii accelerării* codul de comert e o lege specială. Un exemplu de analogie :

Sub vechia lege din 1925 găsesse o jurisprudență a Inaltei Curți. În acea lege prin art. 53, se spunea (ca și în noua lege) că se exceptează dela această „procedură unificată”, materiile speciale în cari „prin legi s'a instituit o procedură specială”. Vine în discuție legea specială a avocaților unde termenul de apel curge dela pronunțare. Poate cineva susține că legea avocaților nu e o lege specială ? Totuși Inalta Curte, inspirându-se dela o largă interpretare a refuzat să anuleze un apel zicând că și aici are a se aplica dispoziția generală, adică termenul *dela comunicare* ! (1).

Că legea comercială nu constituie în ochii legiuitorului din 1925 și 1929 un drept special rezultă însă cu evidență dintr-o serie de considerațiuni unele de text, altele de rațiune.

În adevăr ambele legi au fost inspirate de o preocupare dominantă de simplificare, de *unificare*, care s'a pus chiar în titlul legii: „Lege pentru *unificarea* procedurii civile și *comerciale*”.

În curent probabil cu criticile serioase ce se aduc azi în toate țările contra diferențierii între codurile civile și comerciale, legiuitorul a *unificat* la 1925 și 1929 măcar termenele și procedura civilă și comercială a proceselor. Un mic pas fericit.

De alungul legii vezi constant această preocupare cardinală de unificare a ambelor legiuiiri.

Dovadă evidentă, dovadă de text, o găsim apoi atât în art. 53 din vechia lege cât și în art. 60 din

legea din 1929. „Legea de față formează procedura de *drept comun* în orice materie civilă sau *comercială*”, zice legea Iunian.

Or, când textul zice că legea accelerării formează „*dreptul comun*” în materie comercială, cum se mai poate susține oare că codul comercial e o lege *specială*, cel puțin din punctul de vedere al procedurii de accelerare ? Aceste două noțiuni se exclud. Sau e drept comun, sau e lege specială. Deci față de art. 60 al legii, pe care nu-l găsim examinat de loc în argumentele adverse, orice discuțiune mi se pare oțioasă.

Dar dacă ar fi să mai insistăm, ași releva încă un argument de text :

Art. 32 (nou) zice: „Termenul de apel în materie civilă și *comercială* este de 15 zile. El curge dela data comunicării...”.

Care *el* ? De sigur termenul în materie civilă și *comercială*, căci de el e vorba. Textul e clar, când îl citești cu atenție.

Pe lângă aceste argumente mai este unul tot așa de decisiv pe care iar nu-l văd până azi discutat.

Legea din 1925 a abrogat art. 904 c. com. Aceasta e formal spus în lege (art. 57). Cum a reînviat acest articol 904 mort ?

A spus-o unde-va legea nouă din 1929 ? Dacă ar fi spus-o, lucrul ar fi ușor. Ne-am înclina. Dar dacă nicăiri n'a spus-o ? A atribui cine-va prin vre-o interpretare implicită o asemenea intenție, e a cădea într-o erezie juridică. Articolele moarte nu reînviază de cât prin voința clar exprimată a legiuitorului. Nu alt-fel. ✕

Dinpotrivă. Din expunerile de motive ale ambelor legi rezultă înalta preocupare a legiuitorului din 1925 și a celui din 1929 de a face un pas înainte pe calea unificării. A vroi să-i atribui azi reînvierea art. 904 c. com. este a-i răstălmăci intențiile sale clar exprimate și a vroi să crezi iar diversitatea de legi anterioară. Nu. Acel art. 904 e mort pentru totdeauna căci așa a vrut legea veche și cea nouă. El nu poate deci servi de bază în nici un caz decăderii ce s'a creat.

Legiuitorul din 1929 pare cel mai mirat de noua jurisprudență. Îmi cade sub ochi o consultație semnată de d-l Gr. Iunian, care se încheie cu următoarele cuvinte : „Ar fi ilogic, inadmisibil a atribui legiuitorului din 1929 intenția de a reînvia art. 904 c. com. și a *destrăma* astfel opera de *unificare realizată de lege din 1925*” (2).

Să nădăjduim că Inalta Curte de Casație va lumina chestia. Sute și sute de apeluri așteaptă soluția definitivă.

C. XENI

2) În acelaș sens se pronunță colegii noștri Traian Alexandrescu și C. L. Naumescu, cari au figurat în comisia de elaborare a noiei legi de accelerare.

1) Cas. I Dec. 2384/929 Juris. Gen. 207/930.

Alexandrescu I. p. 47

Considerațiuni asupra modului de organizare și funcționare a poliției judiciare în cadrul general al legislației noastre. Critica acestui sistem și expunerea motivelor cari impun neîntârziata ei reorganizare

§ I. Poliția judiciară. Definiție

Poliția judiciară, în sensul art. 13 din codul român de procedură penală, are ca întreprind funcțiune :

1) De a urmări descoperirea crimelor, delictelor și contravențiilor (rolul poliției judiciare propriu zise: *cercetarea sau ancheta*) (Art. 21—45; 46—52 din cod. proced. penală).

2) De a aduna probele despre dănsule (rolul jurisdicției de instrucție: *instruirea*) (art. 53 și urm. c. pr. pen.).

3) De a da pe făptuitorii lor în judecata Tribunalului însărcinate cu aplicarea pedepselor (rolul Ministerului Public: *urmărirea*) (art. 28 comb. cu 44, 45, 52 și 128 pr. pen.).

Această definiție a codului pare că artibue poliției judiciare toată opera justiției penale, cuprinsă între ziua descoperirii infracțiunii și ziua în care infractorul este trimis înaintea Jurisdicțiilor de judecată; și, pentru a spori confuzia, același cod, în articolul său 14, enumără în bloc, fără clasare logică, pe toți funcționarii însărcinați să exercite tripla funcțiune a poliției judiciare definită de art. 13.

Ori, credem că expresia de *poliție judiciară* ar fi trebuit să fie rezervată primei faze, faza polițienească a justiției represive: *cercetarea sau ancheta*; s'ar fi evitat astfel confuzia pe care o sporește faptul că aceiași agenți, enumerați în art. 14, pot participa la opera totală a procesului penal — fie în prima fază (*cercetarea*), ca ofițeri de poliție judiciară, — fie în a doua fază (*instrucția*), ca judecători a unei Jurisdicții de instrucție, — fie în cea de a treia fază (*urmărirea*), ca membri ai Ministerului Public, — fie chiar ca judecători ai unei Jurisdicții de judecată (Judecătorii de Ocoale-Rurale, art. 54 și 55 legea Judec. de Ocoale. În sfârșit, pentru a pune capăt confuziunii e de observat că anumiți ofițeri de poliție judiciară au în același timp atribuțiuni militare (Ofițerii de Jandarmerie) sau Administrative (Primarii, Comisarii de Poliție).

Oricum, constatăm că, în concepția codului nostru de procedură penală, Poliția Judiciară, care nu trebuie confundată cu poliția administrativă, constituie, după cum se exprimă cu drept cuvânt *Faustin Hélie et Depeiges* (*Pratique des Cours et Tribunaux*, Tom. I No. 54), faza inițială a Justiției penale sau represive.

Când, cu toată intervenția Poliției Administrative, al cărei rol e doar de a preveni, de a supra-

veghea, de a înlătura cauzele de tulburare, de a împiedica săvârșirea infracțiunilor și de a menține ordinea publică, această ordine este totuși tulburată, prin activitatea nocivă a indivizilor sau a colectivităților, Poliția Judiciară are îndatorirea de a urmări descoperirea crimelor, delictelor și contravențiilor, de a aduna probele despre dănsule și de a da pe făptuitori în judecată, după cum se exprimă art. 13 din cod. proc. pen. Și ceea ce merită să fie relevat, dacă Poliția Administrativă sau Preventivă se bazează pe observare, tot astfel observarea stă și la baza Poliției Judiciare, în cele mai multe cazuri.

§ II. Organele poliției judiciare

După cum am arătat în paragraful precedent, art. 14 din codul de procedură penală enumeră pe Ofițerii de Poliție Judiciară fără a-i clasă:

- 1) Comisarii și Subcomisarii de Poliție;
- 2) Ministerul Public de pe lângă tribunalele corecționale sau județene;
- 3) Ofițerii și subofițerii de Dorobanți și de Jandarmi;

- 4) Judecători de instrucție;
- 5) Primarii și ajutorii lor;
- 6) Subprefecții sau ajutorii lor.

Această enumerație, lipsită de metodă, o completează art. 15 cod. proc. pen., după care:

Prefecții de Județ și Prefecții de Poliție pot să facă ei însuși, sau să îndatoreze pe ofițerii Poliției Judiciare să le facă, toate actele necesare spre constatarea crimelor, delictelor și contravențiilor și de a trăda pe autorii lor Tribunalului însărcinate cu aplicarea pedepselor.

Mai înainte de a procedea la o clasificare a ofițerilor de poliție judiciară, clasificare ce se impune și care rezultă din studiul atribuțiilor ce le sunt conferite de art. 21 și urm. c. pr. pen., relevăm că dispozițiile codului de procedură penală referitoare la funcționarii administrativi, organizați sau nu militarmente, care sunt chemați să îndeplinească misiunea de Ofițeri ai Poliției Judiciare, au fost modificate, lărgite sau restrânse, prin diferitele legi speciale ce s'au edictat între timp.

Astfel: prin legea pentru organizarea Poliției Generale a Statului din 1929, s'a recunoscut calitatea de ofițeri de poliție judiciară, auxiliari ai Ministerului Public:

- 1) Directorului General al Poliției și Prefectului Poliției Municipiului București;
- 3) Directorilor din direcțiunea generală a Poliției și Inspectorilor de poliție;
- 4) Chestorilor de poliție, subinspectorilor, chestorilor de sector din Prefectura Poliției Municipiului București;
- 5) Șefilor de poliție din orașele reședință de

judet, secretarilor chesturilor de politie și secretarilor chesturilor de sector din București;

6) Secretarilor polițiilor din orașele reședință de județ și comisarilor șefi;

7) Comisarilor;

8) Subcomisarilor ajutori (art. 40).

Din cuprinsul art. 14 și 15 pr. pen. trebuie dar eliminați, *Prefecții de politie*, cu excepția prefectului poliției Municipiului București, ca și *subcomisarii de politie*, funcțiuni desființate prin legea pentru organizarea Poliției generale a Statului, și adăugați în schimb toți funcționarii polițienesci prevăzuți mai sus.

De asemenea trebuie eliminați primarii și ajutorii lor în general, *subprefecții și ajutorii lor*. Primii pentru motivul că legea pentru organizarea Poliției generale a Statului nu le-a conferit calitatea de ofițeri ai Poliției judiciare, iar *legea pentru administrația locală*, cu toată confuziunea ce a domnit la elaborarea ei, se pare că a statornicit doar următoarele în ce privește atribuțiile de poliție judiciară ale primarilor :

1. Primarii din comunele rurale nu au altă cădere de cât să *poprească* pe cei vinovați prinși asupra crimei sau delictului. (flagrant delict) și să *dea concursul necesar pentru cercetările justiției* (art. 36).

2. Primarii din comunele urbane, în caz de urgență, sânt obligați să ia măsuri în caz când ordinea și siguranța publică ar fi amenințate, *raportând organelor ce sunt însărcinate în mod obișnuit cu aplicarea lor* (art. 155 al. 3).

Numai primarii sătești au căderea de a lua *primele măsuri pentru descoperirea și poprirea vinovaților de crime și delict*.

Calitatea de ofițeri de poliție judiciară o au încă *notarii comunali*, în cazurile de flagrant delict, dacă nu există în localitate ofițer de politie. (art. 71 legea p. or. pol. gen. a Statului).

Subprefecții și ajutorii lor trebuie scoși din cuprinsul art. 14 pr. pen. de oarece funcțiunile lor au fost desființate.

Din dispozițiunile combinate ale legii pentru organizarea Poliției generale a Statului (art. 68, 69 și 70) și legea pentru administrația locală (articolul 277) rezultă că, prefectii de județ ca și pretorii, cari au înlocuit pe vechii subprefecți, nu sunt ofițeri de poliție judiciară, deci nu pot face ei însuși, în conformitate cu acele legi organice, actele necesare pentru constatarea crimelor și delictelor. Aceste acte le fac organele polițienesci și ale jandarmeriei.

In ce privește Jandarmii, legea pentru organizarea Jandarmeriei Rurale din 24 Martie 1929, prin art. 31 literele e și f, prevede că atribuțiunile jandarmeriei rurale sunt, între altele: de a cerceta și urmări toate infracțiunile prevăzute de legile

civile, militare și ordonanțele autorităților locale ; de a prinde pe infractori, *de a aduna și păstra probele, de a dresa actele și a le înainta*, împreună cu făptuitorii, autorităților în drept.

Calitatea de ofițer de poliție judiciară nu o au însă în corpul jandarmeriei rurale decât: *Jandarmii reangajați*, începând de la gradul de *Șef de patrulă*, și *Ofițerii de Jandarmi* până la *Comandantul de legiune*. Dreptul de a instrumenta, pentru aceștia din urmă, este însă lăsat la propria lor inițiativă, putând primi delegație în această privință numai în cazuri de gravitate bine constatată (articolul 43).

Enumeratiunea din art. 14 pr. pen. ar trebui așa dar să fie cea următoare, în starea actuală a legislațiunei noastre, dacă păstrăm lipsa de metodă a acelui text de lege :

1. Directorul general al Poliției și Prefectul Poliției Municipiului București ;

Subdirectorul general al Poliției și Secretarul general al Poliției Municipiului București ;

Directorii din direcțiunea generală a poliției și inspectorii de politie.

Chestorii de poliție, sub-inspectorii, chestorii de sector din Prefectura Poliției Municipiului București ;

Șefii de poliție din orașele reședință de județ, secretarii chesturilor de poliție și secretarii chesturilor de sector din București ;

Secretarii polițiilor din orașele reședință de județ și comisarii șefi ;

Comisarii și comisarii ajutori ;

2. Procurorii de pe lângă tribunalele corecționale sau județene.

3. Ofițerii de jandarmi până la Comandantul de legiune și jandarmii reangajați, începând de la gradul de *șef de patrulă*.

4. Judecătorii de instrucție și judecătorii de ocoale rurale ;

5. Primarii din comunele rurale ; primarii sătești și notarii comunali.

Această nouă enumerațiune ar trebui să fie însă refăcută, ținând seamă de atribuțiile ce le sunt conferite prin codul de procedură penală, prin legea pentru organizarea Poliției generale a Statului, și legea Judecătoriilor de Ocoale, și în special de dispozițiile cuprinse în *cod. pr. pen. în cartea I Cap. IV, art. 46, 49 și 50 ; de legea pentru Organizarea Poliției Generale a Statului, art. 57, 58 și 59 ; și de legea Judecătoriilor de ocoale, art. 54 și 55.*

În adevăr, ofițerii de politie administrativă, funcționarii administrativi și militari cari, conform art. 14 pr. pen., complectat, exercită poliția judiciară, alături de magistrați : Procurori și Judecători de Instrucție, sunt, în conformitate cu dispozițiile art. 46 din acelaș cod, niște simpli *auxiliari ai Procurorului sau Ministerului Public.*

Rolul lor încetează de îndată ce procurorul sosește la locul crimei sau delictului, în care caz acesta va putea sau să urmeze procedura el însuși, sau să autorize pe ofițerul de poliție judiciară auxiliar, care a început-o, s'o continue, (art. 49 c. pr. pen), ceace se confirmă și prin *art. 59 din legea pentru organizarea Poliției generale a Statului* care sună astfel :

„Ofițerii de poliție judiciară sunt obligați să înceapă cercetările imediat ce sunt informați despre săvârșirea unei infracțiuni.

„Atunci când ofițerii de poliție judiciară instrumentează din proprie inițiativă sunt obligați să înștiințeze de urgență despre aceasta Parchetul, continuând lucrările până la intervenirea Ministerului Public“.

În plus, acești ofițeri de poliție auxiliari, în rândul cărora intră și ofițerii de poliție repartizați la detașamentele de poliție pentru frontiere, porturi și gări, sunt obligați să primească orice însărcinări de la Parchet în materie de poliție judiciară (art. 50 pr. pen. comb. cu art. 57 și 58 al. final legea or. pol. gen. al Statului).

Sunt scutiți de a primi asemenea delegațiuni, doar ofițerii de poliție judiciară limitativ enumerați de *art. 58 legea pentru organizarea poliției generale a Statului*.

În ce privește pe judecătorii de ocoale rurale, aceștia exercită poliția judiciară în ocoalele lor, cu concursul celorlalți ofițeri și auxiliari ai poliției judiciare. Pentru faptele supuse jurisdicțiunii lor ei sunt însărcinați cu descoperirea și urmărirea lor; în care scop vor aduna probele, vor face toate cercetările, descinderile și perechezițiile necesare, vor putea da și mandate de arestare în contra făptuitorilor și compliciilor lor. Pentru crimele și delictele cari es din competența lor, până la luarea dispozițiunilor legale de către Procuror sau judecătorul de Instrucție, ei încep cercetările, adună probele, pun sub priveghere pe făptuitori și complicitii lor și, la trebuință, dispun arestarea lor, înaintând Parchetului pe arestați și actele de instrucțiune (*art. 54 leg. jud. de ocoale*). Judecătorii de ocoale rurale pot lucra în materie de poliție judiciară și *pe cale de delegație (art. 55 leg. jud. oc)*.

Așa fiind, o rațională clasificare a ofițerilor de poliție judiciară ar putea fi cea următoare :

A) Ofițerii de poliție judiciară propriu ziși

1. Primii Procurori și Procurorii de pe lângă Tribunalele corecționale ;
2. Judecătorii de Instrucție ;
3. Judecătorii de Ocoale Rurale ;

B) Ofițerii de poliție judiciară auxiliari ai Min. Public

a) Superiori

I. Din poliția ad-trativă, în ordinea lor ierarhică :

4. Directorul general al poliției și Prefectul poliției Municipiului București ;
5. Directorii din Direcțiunea generală a poliției și Inspectorii de poliție ;
6. Chestorii de poliție, subinspectorii, chestorii de sector din Prefectura poliției Municipiului București ;
- 7) Șefii de poliție din orașele reședință de județ, secretarii chesturilor de poliție și secretarii de chesturi de sector din București ;
8. Secretarii polițiilor din orașele reședință de județ și comisarii șefi ;

II. Din Jandarmerie

9. Ofițerii de jandarmi până la Comandantul de legiune ;

b) Inferiori

I. Din poliția administrativă

10. Comisarii și comisarii ajutori ;
11. Ofițerii de poliție repartizați la detașamentele de poliție pentru frontiere, porturi și gări.

II. Dintre funcționarii administrativi :

12. Primarii din comunele rurale; primari sătești și notarii comunali.

III. Din Jandarmerie

13. Jandarmii reangajați începând dela gradul de șef de patrulă.

C) Agenții speciali ajutori ai poliției judiciare

Aceștia sunt agenții unor anumite administrațiuni publice, însărcinați să constate infracțiunile la legile speciale ale acelor administrațiuni (de pildă în materie vamală, silvică, sanitară, contribuțiuni indirecte, poștă, căi ferate etc.), despre cari se ocupă art. 3 din legea pentru organizarea poliției generale a Statului.

§ III. Autoritatea sub care funcționează poliția judiciară

Acestea fiind organele, cu atribuțiuni de poliție judiciară, în conformitate cu legile actualmente în vigoare, rămâne să examinăm sub, care autoritate se exercită poliția judiciară după dispozițiile acelorasi legi.

Art. 26 pr. pen. prevede că procurorii de pe lângă tribunalele de întâia instanță vor fi îndatorați, îndată ce află un delict, să dea în știre Procurorului general al Curții de apel; iar *art. 54* dispune că judecătorii de instrucțiune vor fi supuși la privegherea Procurorului General.

Pe de altă parte *art. 47* din *legea de organizare judecătorească* prevede că :

„Procurorul General al Curții de Apel este capul tuturor Procurorilor, substituiților și celorlalți ofițeri de poliție judiciară din resortul Curții și are dreptul de control și de priveghere asupra lor“.

Așa dar Procurorul general are înalta direcți-vă a poliției judiciare, fără a fi el însuși ofițer de poliție judiciară, în afară de anumite cazuri excepționale (Fals: *art. 468 c. pr. pen.*, și urmăriri împotriva unor magistrați: *art. 494 c. pr. pen.*). El exercită o supraveghere asupra tuturor ofițerilor de poliție judiciară, fie pe cale de avertisment, direct adresat ofițerului de poliție, fie pe cale de denunțare Curții de apel, (*art. 331—316 c. pr. pen.*) sub autoritatea supremă a căreia poliția judiciară este exercitată (*art. 133 c. pr. pen.*).

Pentru complectarea ideii, mai relevăm că totul în materie de poliție judiciară intră în sfera de activitate a Parchetului, după cum reese încă din următoarele texte de lege :

Art. 28 pr. pen., după care :

„Orice autoritate constituită sau ofițer public, care în exercițiul funcțiunilor sale ar lua cunoștință de vre-o crimă sau delict, va fi dator a informa îndată pe procurorul tribunalului în a cărui circumscripțiune se va fi comis crima sau delictul sau pe procurorul de pe lângă tribunalul unde prevenitul s'ar putea afla și de a transmite acestui magistrat toate informațiile, procesele-verbale și actele relative la faptul învinuit“.

Art. 29. pr. pen., care dispune că :

„Oricine ar fi avut ocaziunea de a cunoaște prin sine însuși vre-un atentat fie contra siguranței publice, fie în contra vieții sau proprietății cuiva, deasemenea va fi dator să informeze pe procurorul locului faptului, sau pe procurorul locului unde prevenitul s'ar putea afla“.

Însfârșit, articolele din *legea de organizare a poliției generale a Statului*, referitoare la competență, întăresc și mai bine ideia de preponderență a Ministerului Public în materie de poliție judiciară și completa dependență de Parchet a tuturilor organelor chemate să o exercite.

Astfel *art. 57* din menționata lege prevede ca toți ofițerii de poliție, auxiliari ai Ministerului Public, primesc delegațiuni de a instrumenta în materie de crime și delicta din partea Ministerului Public, numai ofițerii de poliție exceptați de *art. 58*, din cauza importantului loc pe care-l ocupă în ierarhia administrativă, nu pot primi asemenea delegațiuni.

Iar *art. 59* dispune că atunci când ofițerii de poliție judiciară lucrează din proprie inițiativă, deci și aceia din categoria exceptată pentru delegațiuni de *art. 58*, sunt obligați să înștiințeze de urgență Parchetul și să continue lucrările până la intervenirea Ministerului Public.

§ IV. Chipul în care instituția e înserată în organismul statului

Deferită puterii executive, deși după cum arătat în § 1, poliția judiciară constituie faza inițială a Justiției penale, organele acestei poliții se găsesc înserate în organismul a două Ministerii: Ministerul de Justiție și cel de Interne.

A) În Ministerul de Justiție

Procurorii, Judecătorii de instrucție și Judecătorii de Ocoale rurale, principalele organe de poliție judiciară, depind de Ministerul de Justiție.

În adevăr, în conformitate cu dispozițiunile *art. 45* din *legea de organizare judecătorească*: „Ministrul Justiției este capul suprem al Ministerului public“, dispoziție pe care o confirmă și prevederile *art. 66* din *legea pentru organizarea Ministerelor*: „Ministerul Justiției este șeful suprem al membrilor parchetului, cărora le poate da ordine și instrucțiuni privitor la urmărirea crimelor și delictelor“.

Ministerul public, pe de altă parte, are, ca prim reprezentant, pe Procurorul General al Inaltei Curți de Casație, care are dreptul de control și priveghere asupra tuturilor parchetelor Curților de Apel. (*Art. 46 legea org. Jud.*).

Vine apoi la rând, Procurorul General al Curții de Apel, care este capul tuturilor procurorilor, substituiților și celorlalți ofițeri de poliție judiciară din resortul Curții și are dreptul de control și de priveghere asupra lor (*art. 47 comb. cu art. 13 leg. org. Jud.*).

Iar Procurorul General îndeplinește funcțiunea sa pe cale de delegațiune, ce se dă și se retrage, prin decret regal, unuia dintre consilierii Curții respective, după propunerea Ministrului de Justiție, reprezentant al executivului (*art. 107 leg. org. Jud.*).

Tot pe calea de delegațiune, dată de Ministrul Justiției unuia din Judecătorii Tribunalului se exercită funcțiunea de Judecător de instrucție, delegațiune obligatorie și revocabilă pentru magistrat, deoarece poate fi retrasă pe baza unui raport motivat al procurorului general (*art. 12 leg. org. Jud.*).

Ca servicii în Ministerul de Justiție, destinate poliției judiciare, în lipsa unei legi organice a aceluia departament, *legea pentru organizarea ministerelor* prevede, în mod principal, prin *art. 75* No. 2, 4 și 5, următoarele servicii: Serviciul lucrărilor penale, serviciul medico-legal și de identificare și

serviciul Statisticei, toate aceste servicii făcând parte din *direcția judiciară*.

B) In Ministerul de Interne

Ministerul de interne, care, conform *art. 31 din legea pentru organizarea ministerelor*, are, între alte atribuțiuni, pe aceea de a îngriji de ordinea și siguranța Statului, are în organismul său, conform prevederilor aceleiași legi: *direcția generală a poliției Statului*, ale cărei atribuțiuni sunt cele fixate prin legea de organizare a poliției generale a Statului și prin legea Jandarmeriei (*art. 36 leg. Org. Minist.*).

Examinând dispozițiile legii pentru organizarea poliției generale a Statului, la care ne trimite, întărind-o, legea pentru organizarea ministerelor, constatăm din chiar cuprinsul *art. 1* al acelei legi că:

„Poliția generală a Statului se exercită, pe întreg teritoriul țării”

și că atribuțiile acestei poliții, pe lângă atribuția ei de căpetenie (poliția administrativă) sunt:

„B. Ca poliție judiciară: a) a constată și urmări conformându-se regulilor de procedură penală și dispozițiilor din prezenta lege, orice infracțiune și a trimite pe făptuitori înaintea Justiției”.

„C. Ca poliție de siguranță sau informativă a culege, a instrumenta și aduce la cunoștința autorității superioare (deci a Ministerului de Interne) științele și indiciile privitoare la fapte sau stări de fapt contrare ordinei publice și siguranței Statului”.

Ca urmare, serviciile poliției generale a Statului au fost astfel organizate pentru a satisface nevoile poliției judiciare, pe deoparte, ale poliției de siguranță sau informativă, pe de altă.

Aceste servicii sunt centrale și exterioare (*art. 5*).

I. Serviciile centrale

Serviciile centrale alcătuiesc *direcția generală a poliției* care face parte integrantă din Ministerul de Interne și care exercită autoritatea sa *asupra tuturilor serviciilor de poliție* (*art. 6*).

Direcția generală a poliției cuprinde între altele următoarele direcții, servicii și birouri:

b) *Direcția Poliției judiciare*.

e) *Direcția poliției de siguranță* (*art. 8*).

Direcția Poliției Judiciare, are în atribuțiunile ei să îndrumeze și să controleze activitatea ofițerilor și agenților acestei poliții, referitoare la constatarea infracțiunilor și trimiterea făptuitorilor înaintea justiției. Ea ține *evidența cazierului polițienesc și al Statisticei*.

Această direcție are două servicii, cu birourile lor respective.

I. *Serviciul Poliției Judicare* care cuprinde:

a) *Biroul poliției judiciare și al cercetărilor*.

b) *Biroul cazierului polițienesc, al controlului recidiviștilor și al Statisticei*.

II. *Serviciul poliției tehnice*, cu următoarele birouri:

a) *Biroul central al urmăririlor internaționale*.

b) *Biroul poliției tehnice și al Școalelor*.

c) *Laboratoriul central de poliție tehnică* (*articolul 10*).

De relevat încă *dispoziția art. 11*, după care Ministerul de Interne, *de acord cu Ministerul de Justiție*, va organiza laboratorii de poliție tehnică pe lângă inspectoratele regionale, *cari vor fi puse la dispoziția instanțelor judecătorești*.

Direcția poliției de siguranță, conduce și controlează activitatea tuturilor ofițerilor și agenților acestei poliții, adună și centralizează toate științele primite și îndeplinește, prin ofiterii de poliție, prin detectivi, agenți și organe speciale, însărcinările serviciului, precum și dispozițiile referitoare la ordinea publică și *siguranța Statului*.

Această direcție are două servicii:

1. *Serviciul de informații*, divizat în următoarele birouri:

a) *Biroul siguranței Generale, al poliției sociale și al informațiilor*.

b) *Biroul secretariatului și al cifrului*.

c) *Biroul de studii, presă și al buletinului poliției*.

e) *Biroul evidențelor, Statisticei, arhivei și registraturii*.

2. *Serviciul controlului străinilor*, cu următoarele birouri:

a) *Biroul controlului străinilor*.

b) *Biroul extrădărilor și expulzărilor* (*art. 12*).

Pe lângă *direcția generală a poliției* funcționează și un birou al Jandarmeriei ca organ de legătură (*art. 14*).

II. Serviciile exterioare

În fruntea acestor servicii stă: *Prefectura Poliției Municipiului București*.

Această Prefectură este înzestrată cu *organe proprii poliției judiciare*, ce alcătuiesc *Chestura poliției judiciare*, — care are în competența sa urmărirea tuturilor crimelor și delictelor săvârșite în cuprinsul Municipiului București și al comunelor suburbane dependente de el; întocmirea și coordonarea scriptelor și cazierelor, lucrările de poliție științifică, identificările, controlul recidiviștilor și statistica infractorilor.

Are următoarele birouri:

a) *Biroul de cercetări și urmăriri*.

b) *Biroul de identificare*.

c) *Biroul fișelor și cazierelor*.

d) *Biroul arhivei, art. 22 comb. cu 50*).

Vin apoi ca servicii exterioare, erijate în organe proprii poliției judiciare:

Birourile de poliție judiciară și de Siguranță ce funcționează pe lângă chesturile de poliție și polițiile din orașele reședință de județ (art. 33).

Așa fiind, Ministerul de Interne are sub autoritatea sa directă, nu numai ofițeri de poliție judiciară auxiliari ai Ministerului Public, cari îndeplinesc acest oficiu, ca o dublă întrebuințare pe lângă atribuțiile lor de funcționari administrativi, dar și ofițeri de poliție judiciară exclusiv consacrați acestui serviciu.

Și, în consecință, acest departament a înființat chiar direcții, servicii și birouri destinate exclusiv poliției judiciare.

§. V. Critica acestui sistem de organizare

Din cele ce preced rezultă în mod precis că o funcțiune socială din cele mai importante, cum este poliția judiciară, care, prin rolul ei, constituie, după cum am semnalat dela început, *faza inițială a Justiției penale*, în loc să fie lăsată puterii judecătorești, pentru considerațiuni diferite al căror examen îl socotim inutil, a fost trecută sub autoritatea directă a puterii executive.

Această concepție odată admisă, rămânea de stabilit așezarea ei în cadrul acestei puteri.

Dispozițiuni de lege raționale, pornite din considerația că principalele organe ale poliției judiciare sunt Procurorii și Judecătorii de instrucție, cari depind de Ministerul de Justiție, *au pus exercițiul acestei poliții sub autoritatea, supravegherea și controlul Ministerului de Justiție și a delegaților săi, Procurorii Generali ai Curților de Apel.*

Cum însă poliția judiciară nu putea fi satisfăcută de aceste singure organe, și cum considerațiuni de ordin practic și financiar nu îngăduiau sporirea numărului magistraților însărcinați cu poliția judiciară și răspândirea lor în spațiu, pentru o promptă și activă intervenție, încă dela început *a trebuit să se recurgă la concursul unor funcționari administrativi, numiți auxiliari*, cum sunt cei enumărați de art. 14 din procedura penală, — cari, cu chipul acesta, făceau o dublă întrebuințare.

Legiuitorul a avut însă grija de a prevedea că *activitatea acestor funcționari administrativi, de îndată ce lucrează ca ofițeri de poliție judiciară, fie din proprie inițiativă, fie prin delegație, este subordonată ofițerilor de poliție judiciară propriu ziși și pe deasupra controlului și privegherei Procurorilor generali, cari, la rândul lor, se găsesc sub autoritatea supremă a Ministerului de Justiție, capul Parchetului din întreaga țară.*

Odată însă cu evoluția socială, cu mărirea teritoriului național și creșterea populației, — ceeace a avut drept consecință binefacerile unei mai in-

tense și mai active vieți sociale și deci și o amplificare, și reorganizare a serviciilor publice, s'a produs deopotrivă și dezvoltarea elementelor antisociale, ca număr și activitate nocivă. În mod firesc așa dar *organele auxiliare chemate să exercite poliția judiciară au trebuit să fie și ele sporite.*

Noi funcțiuni au fost create în cadrul poliției administrative, căpătând atribuțiuni de ofițeri de poliție judiciară auxiliari ai Ministerului Public, în vreme ce alte funcțiuni administrative având asemenea atribuțiuni au fost desființate. Dar ceea ce este și mai interesant ramura puterii executive de care acești funcționari, cu dublă întrebuințare, depind, Ministerul de Interne, *a creiat chiar organe proprii poliției judiciare, și a menținut aceste organe sub directa sa autoritate.*

Și, datorită acestui sistem, poliția judiciară, *instituție socială cu rol bine definit*, nu numai că și-a pierdut locul pe care în mod ideal ar fi trebuit să-l ocupe în cadrul puterii judecătorești, dar a căpătat, prin bifurcație, în chiar sânul puterii executive o așezare din cele mai ciudate, care a supus-o sub autoritatea a două ministere; *atât a Ministerului de Justiție, ce în chip firesc e singura ramură a executivului chemată să-și exercite autoritatea în materie de poliție judiciară, cât și a Ministerului de Interne cel mai politic, poate, dintre departamente.*

Asimetria și ilogismul unui atare sistem, *mai mult de desorganizare decât de organizare*, a avut nu numai dezavantajul inarmonic pe care-l înfățișează toate dislocările nejustificate, dar a sfârșit prin a produce în sânul unei Instituțiuni, ce mai mult decât oricare alta trebuie să fie întotdeauna unitară, *promptă și de o ireproșabilă interdependență organică*, o activitate difuză, dispartă, fără nici o coordonare, ceeace a contribuit în bună parte la compromiterea ei.

Primind impulsul și normele de conduită din două sfere diriguitoare opuse, poliția judiciară a trebuit în mod fatal să ajungă *contradictorie, negală și tardivă în lucrările ei.*

În adevăr, ofițerii polițienesci cari îndeplinesc îndoita funcțiune de *agenți ai poliției administrative, și de auxiliari ai Ministerului Public*, ca și aceia cari îndeplinesc exclusiv rolul de ofițeri ai poliției judiciare, e firesc să încline de a asculta cu preferință *înjunționile autorității superioare de care depind direct și de a informa cu precădere această autoritate, în loc de a se pune la dispoziția imediată a Parchetelor*, al căror cap suprem este Ministrul de Justiție, fie pentru a informa, fie pentru a primi instrucțiuni.

De aci o serie nesfârșită de reticențe și șovăeli de fricțiuni, conflicte și întârzieri, vădit păgubitoare pentru bunul mers al justiției penale.

Ceva mai mult, deși poliția judiciară constituie

faza inițială a justiției penale; deși această funcțiune socială aparține Ministerului Public — care tinde să devină în statele evolute o putere din ce în ce mai distinctă de puterea executivă, — a sfârșit prin a fi complet aservită Ministerului de Interne, cel mai politic, poate, dintre reprezentanții executivului, și chiar izolată de cealaltă autoritate superioară, Ministerul de Justiție, unde este și trebuie să fie sediul firesc al inițiativei și controlului, conform principiilor de procedură penală.

Anomalia e pe atât de caracteristică pe cât de vătămătoare.

Oricine cunoaște rostul acestei Instituții se poate întreba așa dar cu mirare, care e sensul creerii unor direcții, servicii și birouri în Ministerul de Interne, cu atribuțiuni de resortul poliției judiciare, pentru îndrumare și control în constatarea infracțiunilor, pentru indentificarea infractorilor și lucrările de ordin tehnic, etc. când toate acestea ar fi fost la locul lor numai în Ministerul de Justiție?

Mirarea sporește când constăți că în acest din urmă departament, în conformitate cu legea pentru organizarea Ministerelor, trebuie să existe o direcție judiciară din care urmează să facă parte trei importante servicii de domeniul poliției judiciare: Serviciul lucrărilor penale, Serviciul medico-legal și de identificare și serviciul Statistice.

Aceste două din urmă servicii funcționează chiar realmente, iar cel medico-legal și de identificare, pe care Ministerul de Interne pare că-l ignoră, stă chiar în fruntea Institutelor similare din Europa.

Trecând la serviciile exterioare polițienesti găsim ființând deopotrivă organe proprii poliției judiciare, cum este în special, *chestura centrală a poliției judiciare* de pe lângă Prefectura Poliției Municipiului București.

Se înțelege că toate aceste servicii sunt absolut nelalocul lor în organismul Ministerului de Interne, — și că deplasarea lor se impune.

Tot atât de surprinzătoare este dispoziția art. 11 din legea pentru organizarea poliției generale a Statului, după care, Ministerul de Interne de acord cu Ministerul de Justiție va organiza laboratorii de Poliție Tehnică de pe lângă Inspectoratele Generale, care vor fi puse la dispoziția instanțelor judecătorești.

De ce asemenea laboratorii să fie înființate pe lângă inspectoratele regionale de poliție, de către Ministerul de Interne, și nu de cel de Justiție, pe lângă Parchetele respective?

Ce legătură are aceste laboratorii cu poliția administrativă, care singură intră în competența Ministerului de Interne?

Nu mai puțin eronată este concepția înființării unor organe proprii de poliție judiciară, având misiunea de a instrumenta cu precădere asupra obștăniților ofiteri de poliție administrativă auxiliari

ai Ministerului Public, ori de câte ori este vorba de crime împotriva siguranței Statului, (art. 51 și 55 Leg. Org. Pol. Gen. a Statului); cum și ideea de a se interzice Ministerului Public și Judecătorilor de Instrucție, de a da delegațiuni Comisarilor din serviciile și biourile Poliției de Siguranță din restul țării (art. 58 leg. org. Pol. Gen. a Statului).

S'a ajuns astfel la creierea unei instituții misterioase, lăsată pe mâna unor funcționari administrativi, deveniți din ce în ce mai a-tot-puternici, în atmosfera tainică și de nepătruns, adesea politică, care-i învâluie; în vreme ce magistrații, cărora le incumbă în prim rând greaua sarcină de a cerceta și urmări, — fără altă preocupare decât satisfacerea intereselor superioare ale Justiției, — toate aceste grave infracțiuni, cari ating siguranța Statului, stau deoparte, neinformați de cele ce se întâmplă, supuși bunului plac al auxiliarilor lor, și, nu arare ori chiar stingheriți și derutați de aceștia în cursul cercetărilor.

O inversare de roluri și atribuțiuni, — vădit jignitoare pentru justiție, un antagonism vătămător, pune astfel de cele mai multe ori, pe Ministerul Justiției, capul suprem al Ministerului Public, într-o falsă și inferioară situație, și ceaice este și mai grav, Justiția represivă suferă.

§. VI. Schițarea noului sistem de organizare a poliției judiciare

Pentru a se intra în normal, această instituție trebuie inserată în organismul Statului, acolo unde menirea sau funcțiunea ei o orânduește.

Fază inițială a Justiției represive, pe care o ajută și o pregătește, prin mijlocirea unor anume magistrați, pusă prin dispozițiuni fundamentale de lege, sub îndrumarea și controlul Procurorilor Generali, delegați ai executivului: Ministrul de Justiție, care este capul suprem al Ministerului Public din întreaga țară, Poliția judiciară trebuie astfel alcătuită, încât organul ei superior de supraveghere și directivă să fie unic și dependent de Ministerul Justiției.

Și pentru că Poliția Judiciară, în toată complexitatea ei, reclamă concursul unor auxiliari, aflați sub autoritatea directă a unei alte ramuri a puterii executive: Ministerul de Interne, și pentru că unii din acești funcționari, în ordinea erarhică administrativă, ocupă locuri de frunte, organul superior din Ministerul de Justiție, chemat să îndrumeze și să supravegheze poliția judiciară din întreaga țară, va trebui înălțat la rangul de *subsecretariat de Stat*, sub denumirea de *subsecretariat de Stat al Poliției Judiciare*.

Direcția Poliției Judiciare din Ministerul de Interne va fi trecută la acest subsecretariat de Stat, împreună cu serviciile cari o compun.

Atribuțiunile de conducere și control al cercetărilor referitoare la ordinea publică și Siguranța Statului, exercitate azi de *Direcția Poliției de Siguranță* din Ministerul de Interne, se vor exercita de aci înainte tot în Ministerul Justiției.

Biuroul Jandarmeriei Rurale ce funcționează azi ca organ de legătură, în Ministerul de Interne, va trece deopotrivă la Subsecretariatul de Stat al Poliției Judiciare.

Tot aci va fi inserată *chestura Poliției Judiciare* din prefectura Municipiului București.

Intr'un cuvânt, toate organele din serviciile interioare și exterioare ale Direcțiunii Generale a Poliției Statului din Ministerul de Interne, *destinate exclusiv Poliției Judiciare*, vor trece la Subsecretariatul de Stat al Poliției Judiciare, funcționarii respectivi fiind încadrați în rândurile personalului Ministerului de Justiție.

Chiar dacă pentru un moment considerațiuni bugetare, n'ar îngădui funcționarea acestor ofițeri de poliție judiciară, în localuri proprii, ei vor putea să funcționeze ca și azi, în actualele localuri, sub autoritatea Ministerului de Justiție.

O situație similară găsim în Ungaria unde organizația polițienească ne înfățișează *un organ central al evidenței criminale* pentru întreaga țară (*országos bünygyi nyilvantarto hivatal*), care înregistrează toate condamnările, ține fișele dactyloscopice (sistem Henry) și fotografice, mandatele de arestare și urmărire (*Bünygyi Körösbek Lopja*).

Acest biou stă sub *controlul Ministerului de Justiție* și al celui de Interne și e divizat în două secții: *Secția Judiciară și Secția Polițienească* (administrativă). *Prima e compusă din funcționari ai Ministerului de justiție*, cu atribuția de a controla, cerceta și pune la punct fișele de condamnare so-site dela instanțele judecătorești.

Un text categoric de lege va prevedea că și ceilalți funcționari administrativi, *cu dublă întrebuințare*, rămași sub autoritatea Ministerului de Interne, de îndată ce sunt chemați să instrumenteze în calitate de ofițeri de poliție judiciară, auxiliari ai Ministerului Public, intră sub autoritatea Subsecretariatului de Stat al Poliției Judiciare, care singur are dreptul să-i îndrumeze și controleze din acest punct de vedere și dela care sunt îndatorați să primească delegațiuni oricare ar fi gradul pe care îl au în erarhia administrativă.

Cum însă, practica a dovedit că poliția judiciară n'a fost întotdeauna bine servită, prin oficiile auxiliarilor ei, cari din cauza multiplelor lor ocupațiuni de ordin administrativ, sunt adesea împiedicați să se consacre pe deplin cercetărilor în materie de crime și delict, — și cum opera poliției judiciare nu poate fi eficace decât printr'o imediată și activă intervenție, — noul subsecretariat de Stat

din Ministerul Justiției va trebui să creeze noi organe proprii poliției judiciare.

Aceste organe, sub denumirea de *brigăzi mobile de poliție judiciară*, s'ar putea alcătui după modelul celor ce funcționează actualmente în Franța și misiunea lor va fi :

a) De a stabili între ofiterii de poliție judiciară legătura care le lipsește, de a continua și prelunge acțiunea lor asupra întregului teritoriu, de a înlocui, la ocazie, pe acei cari, în multe locuri, lipsesc;

b) De a seconda autoritatea judiciară în reprimarea crimelor și delictelor de drept comun, printr'o imediată colaborare cu Parchetele, pe de o parte; prin cercetarea și constatarea spontană a infracțiunilor flagrante, în virtutea puterilor proprii de ofiteri de poliție judiciară, *auxiliari ai Ministerului Public*, pe de altă parte;

c) Reprimarea spionajului ;

d) Centralizarea și aducerea la cunoștință, pe calea unei publicațiuni denumită Buletinul Poliției Judiciare, a mandatelor emise de Justiție în contra infractorilor fugari ;

e) Centralizarea în arhivele *controlului general al cercetărilor* a tuturor informațiilor referitoare la infractorii de profesie (nomazi, hoți internaționali de toate categoriile, șantagiști, excroci) cari vor permite să se dea indicațiunile cele mai utile judecătorilor de Instrucție.

Anchetele cu caracter administrativ și mai ales *politic* le vor fi în mod strict interzise.

Acești auxiliari ai Ministerului Public, din cauza efectivului lor restrâns, nu vor putea fi chemați de către Magistrații Parchetului și ai Instrucției să conlucreze decât la *cercetarea și constatarea infracțiunilor cari prin natura lor specială și gravitatea lor excepțională, interesează în cel mai înalt grad ordinea și siguranța publică*.

Pentru orice alte afaceri, care nu prezintă decât un interes pur local, mijloacele ordinare de informație și cercetare, cu concursul auxiliarilor obișnuiți ai Ministerului Public, trebuiesc să fie suficiente. Rolul brigăzilor mobile de poliție judiciară nu este acela de a dubla poliția judiciară sedentară, acolo unde există, ci de a-i prelunge câmpul de operațiuni, înlocuind-o pretutindeni unde lipsește.

Numai în mod excepțional, după cererea reclamantului, concursul funcționarilor poliției judiciare mobile, va putea fi solicitat.

În asemenea cazuri, procurorii și judecătorii de instrucție, cu avizul conform al Procurorului general, va da curs cererii reclamantului sub această îndoită condiție :

1. Ca serviciul general să nu aibă de suferit prin utilizarea poliției judiciare mobile în cazul particular ce i-a solicitat concursul;

2. Ca în prealabil reclamantul să se constituie

parte civilă și să consemneze la Grefă o sumă suficientă pentru a garanta integral spezele de cercetare, afară numai dacă reclamantul fiind lipsit de mijloace, nu a obținut beneficiul asistenței judiciare.

Quantumul consemnării va fi fixat, după caz, de judecătorul de instrucție sau procuror. În principiu pentru a obține concursul brigăzilor mobile de poliție judiciară, Procurorii și Judecătorii de Instrucție se vor adresa Procurorului general, cari dacă socotește nemerit, va transmite cererea lor Comisarilor divizionari. Numai în caz de extremă urgență, pot adresa direct cererea lor comisarului divizionar, cu îndatorirea de a se da imediat socoteală procurorului general.

Pentru o bună îndeplinire a misiunii lor, ofițerii poliției judiciare mobile, vor fi datori să circule neîncetat, în toată întinderea circumscripțiunii lor, alé cărei limite vor depăși considerabil pe acelea ce sunt determinate pentru colegii lor din poliția judiciară sedentară.

Fără nici o instrucție prealabilă, din propria lor inițiativă, urmând avizele sau indicațiile pe cari le-ar primi de la Poliția administrativă, de la Parchete, Cabinete de Instrucție, de la autoritatea superioară de cari depind, sau de la orice alte persoane, ei vor merge inopinat în localitățile din circumscripția lor unde au a se produce mari adunări de populație, mai ales cu prilejul bălciurilor, serbărilor, ceremoniilor, pelerinajelor, unde se întrunesc de obicei profesioniștii furtului sub toate formele, nomazii cari practică unii cerșătoria, alții diferitele excocherii sau exploatează adesea, cu aparate truate, jocuri ilicite.

Ei vor exercita o supraveghere activă asupra vagabonzilor, cari circulă izolat sau în grupuri.

Le va incumba deopotrivă, în cursul deplasărilor lor, să cerceteze și să constate infracțiunile de orice natură cari se comit în gări sau trenuri.

Ei vor dispune, în vederea îndeplinirii misiunii lor de cele mai rapide mijloace de transport și de corespondență. Vor fi înzestrați, pentru toată întinderea circumscripției lor de cărți de liberă circulație pe C. F. R., și de un vocabular telegrafic special. Corespondența lor oficială va fi nefrancată.

Informațiile pe care ofițerii Poliției Judiciare mobile le culeg în cursul operațiunilor lor, le vor transmite spre centralizare Subsecretariatului de Stat, prin îngrijirea căruia se vor stabili relațiuni strânse între brigăzi, astfel ca cercetările să fie conduse în chip metodic, mai ales în ce privește pe rău făcătorii organizați în bande, cari operează succesiv sau simultan în diferite puncte ale teritoriului.

De altfel Parchetele, prin mijlocirea Subsecretariatului de Stat, vor transmite indicațiile ce ar

putea fi utilizate de controlul general al cercetărilor, și vor putea cere informații ce ar fi de natură să înlesnească sarcina magistraților instructori.

Cu chipul acesta, institutia poliției judiciare, în cadrul Ministerului de Justiție, ar trebui să aibă următoarea schematică organizare :

Subsecretariatul de Stat al poliției judiciare

A) Servicii Centrale

Direcția Controlului General al Serviciilor de Cercetări Judiciare, cu următoarele servicii :

I. *Serviciul cercetărilor Poliției Judiciare sedentare, care coprinde :*

a) *Biuroul Parchetelor și Cabinetelor de Instrucție;*

b) *Biuroul Auxiliarilor.*

II. *Serviciul Cercetărilor Poliției Judiciare mobile cu următoarele biurouri :*

a) *Biuroul Controlului General al serviciilor mobile de cercetări judiciare, șef al serviciului.*

b) *Biuroul Comisarului divizionar subșef de serviciu;*

c) *Biuroul Comisarilor și Inspectorilor de Poliție Judiciară mobilă, din care doi Inspectori șofeuri însărcinați cu conducerea trăsurilor afectate direcției controlului general. Toți având competența de a instrumenta în toată țara.*

III. *Serviciul medico-legal și de identificare.*

IV. *Serviciul Cazierului, al controlului recidiviștilor și al statisticei.*

B) Servicii exterioare

Parchetele generale cu următoarele servicii dependente :

I. *Parchetele Tribunalului;*

II. *Cabinetele de Instrucție;*

III. *Brigăzile Regionale de Poliție Judiciară, câte una în circumscripțiunea fiecărei Curți de Apel.*

Fiecare brigadă va fi compusă din mai mulți comisari și inspectori de poliție judiciară mobilă, și va afla sub ordinele unui comisar divizionar de Poliție Judiciară mobilă, având toți dreptul de a instrumenta în toată circumscripția. Dintre Inspectori, unii vor fi inspectori șofeuri, însărcinați de a conduce trăsurile-automobile afectate brigăzilor regionale.

IV. *Biurourile de Poliție Judiciară depe lângă chesturile de poliție și polițiile din orașele reședințe de Județ.*

* * *

N'am de sigur pretenția că propunerile mai sus formulate constituiesc ultimul cuvânt în ceea ce pri-

vește modul de organizare al poliției Judiciare. Sunt chestiuni de amănunt de cari nu m'am ocupat, și din al căror examen nu-i exclus să rezulte noi și prețioase orientări pentru alcătuirea și funcționarea serviciilor respective ale acestei poliții. Un lucru însă e cert: importanța instituției, a cărui funcționare am determinat-o în cadrul legiurilor noastre actuale, înfățișează serioase viții organice și un mecanism defectuos, ce se opune la atingerea scopului pentru care a fost creată.

Când d-l Gr. Iunian detinea portofoliul Justiției, a avut de mai multe ori prilejul să constate toate aceste neajunsuri, datorită cărora Ministrul de Justiție, în calitatea lui de cap suprem al Ministerului Public, se găsește adesea în situațiune false și neplăcute, ce-i diminuiază prestigiul, și sunt încă de natură să-l expună la *reputabile conflicte*.

Solicitat de d-sa am examinat problema în cuprinsul studiului de față, cu ale cărui considerațiuni și propuneri a căzut în totul de acord. Imprejurările însă nu i-au îngăduit să înfăptuiască reforma dorită și recunoscută atât de necesară.

A fost un îndoit regret, pe care ambii am apreciat că nu l'ar putea risipi, de cât răspândirea ideii și cât mai neîntârziata ei realizare de către cei ce sunt în măsură a o face.

Momentul l'am socotit prielnic, de oare ce în fruntea Ministerului de Justiție se găsește azi un eminent jurist, care pe vremuri a ilustrat tribuna Ministerului Public.

Ca vechiu colaborator al său, în importanta-i operă de publicistică judiciară, îi pun la dispoziție prezentul studiu. Sunt sigur că-și va însuși considerațiile critice pe cari le conține, și ași fi bucuros dacă i-ar adopta și concluziile.

Ori cum, ideia odată sugerată, am credința fermă că poliția judiciară, sub ministeriatul d-lui Hamangiu, dacă nu mai de vreme, printr'o legiferare specială, cel puțin în cuprinsul codului de procedură penală unificat, ea și în legea de organizare judecătorească, își va căpăta o compatibilă și rațională alcătuire, și mai ales locul ce i se cuvine în organismul Statului nostru.

I. GR. PERIETEANU

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA ȘI EXPLOATAREA PESCĂRIILOR ȘI PESCUITULUI LA MAREA NEAGRĂ

Pescuitul este un izvor de producțiune naturală foarte importantă.

În statele civilizate de astăzi, el a ajuns prin producțiunea sa mare, să asigure milioanele de locuitori săraci, o hrană bună și eficientă.

Anglia, Suedia, Belgia și Germania, au producțiunea cea mai mare de peste în Europa.

Exportul acestui produs este foarte însemnat,

iar cea mai mare piață de desfacere al acestui produs este Parisul.

În extremul orient deasemenea pescuitul are o producțiune mare și în special în China, unde peștele este tot hrana săracului.

În vremurile mai îndepărtate, pescuitul prezenta numai o importanță locală și anume, numai pentru locuitorii riverani și acesta pentru motivul că mijloacele de transport lipseau, sau era insuficiente, așa că nu exista de cât o consumațiune locală.

Astăzi prin mijloacele de transport atât de rapide și perfecționate, pescuitul a intrat în rândurile izvoarelor celor mai de seamă de producțiune națională.

La sporirea producțiunii pescuitului în statele sus arătate, au contribuit în principal două elemente și anume primul este legislațiunea lor eficientă, iar al doilea, perfecționarea tehnică și modernizarea mijloacelor de pescuit, care au ajuns în Anglia și Suedia, ultima expresiune a științei.

Pescuitul cel mai important este acela al speciilor pelagice și în al doilea rând este pescuitul speciilor din apele dulci, curgătoare și stătătoare.

Din acest motiv statele care au mai mult litoral de mare, au și posibilitatea să-și desvolte pescuitul mai bine.

Din punct de vedere geografic țara noastră este destul de bine înzestrată, cu ape curgătoare, bălți mari și bogate și în sfârșit cu Marea Neagră, în litoralul ei cel mai abundent, în jurul gurilor Dunării.

Totuș pe când în țările sus arătate peștele este hrana săracului, la noi, numai lumea bogată poate să-și permită luxul să mănânce peste, întrucât aceasta este un articol scump.

Mă dispensez să dovedesc aceasta și cu cifre, întrucât este prea cunoscut că prețul peștelui la noi este atât de urcat și în special în Capitală, încât puțini se mai interesează de el.

Această situație destul de tristă nu va fi privită desigur cu indiferență, de conducătorii Casei Autonome a Organizării și Exploatațiunii pescuitului românesc.

În consecință adevărul este că, în situațiunea noastră de astăzi, pentru a putea avea peștele eficient trebuie să-l importăm.

Legea pentru organizarea și exploatarea pescăriilor, din Mai 1927, care astăzi guvernează pescuitul, poartă în sine, în primul rând, tot răul care a secătuit după cum se vede, acest izvor de producțiune națională.

Această lege în aparențele ei pare a fi un progres față de vechea lege pe care a înlocuit-o, din 10 Octomvrie 1896; totuș păcătuiește, întrucât prin art. 55 ea creează pur și simplu un monopol de pescuit, între Gibrieni și Capul Midia, pentru pescarii locali numiți carmagii, adică aceia care prind peștele cu carmacele (cârlige de pescuit foarte ascuțite).

Porțiunea de mare, Gibrieni—Capul Midia este singurul loc mai important de pescuit sturionii, adică nisetru și morunul, din cauza gurilor Dunărei care atrage mai toate speciile pelagice oferindu-le condițiuni de viață favorabilă, în anumite epoci.

În restul Mării pescuitul nu mai este atât de important. Iată articolul 55 din lege:

„În regiunea din fața gurilor Dunărei dela Gibrieni la Capul Midia, Nord Constanța, în lărgime de 36 km. pescuitul se face în dijmă, numai de pescari autorizați și de Cooperativele și Asociațiile de pescari, după metodele întrebuintate la punerea în aplicare a legii.”

Pescuitul cu năvoade de fund trase de vapoare este interzis în această regiune.”

Prohibițiunea aliniatului 2, nu-și are altă rațiune de existență, decât numai pentru a împiedica pe alți pescari sau Societății de pescuit moderne, să pescuiască și ele în această regiune.

Pescuitul modern, în Anglia și Suedia, nu se mai face astăzi decât numai cu vapoare și năvoade mari și mecanice, așa că mentalitatea legiuitorului de a opri pescuitul nostru numai la mijloacele de acum, adică cu carmacele, este greșită.

Aceasta însă, este numai în aparență, întrucât realitatea este că aci s'a creiat într'un mod ciudat, acest monopol pentru pescarii locali.

Acestui monopol îi datorăm împrejurarea că peștele de mare și în special nisetru și morunul, a avut de mulți ani și are, același preț ridicat și că ei nu a scăzut în ultimul timp, ca toate mărfurile după piață, ba chiar în ultimele zile este mai scump ca oricând.

Pescarii locali din ținuturile acelea, în majoritate lipoveni nu au nevoie să pescuiască, decât atât numai cât le trebuie pentru a-și plăti datoriile iernei, să bea și să mănânce, iar marele public sărac și bogat este lăsat la discreția numiților, care în felul acesta, au toate mijloacele de speculă la îndemână.

S'a zis în această chestiune, de anumiți pretinși ichtiologi că prin această dispozițiune nu se protejează pescarii locali, ci puii de sturion care cresc la gurile Dunărei.

Credem că d-nii ichtiologi trebuie să-și schimbe astfel de închipuiri, întrucât același risc îl are puiul de sturion să cadă în năvod, ca și pe celălalt de a se prinde în carmace, care sunt așezate la suprafața și în fundul apei.

Există o deosebire, dar care este cu totul în favoarea năvoadelor, și anume, cu mult mai comod pentru puiul de sturion este ca să fie prins de pescar în prea largul năvod, de unde fiind scos afară poate fi aruncat în apă înapoi, pe câtă vreme puiul prins în carmace, este rănit rău și nu-și va mai putea trăi viața până la maturitate.

Prin urmare ar trebui oprit pescuitul cu carmace, iar nu acelea cu năvoadele și vapoare, care este cel mai modern.

Dar în al doilea rând, nu văd nici interesul prea mare de a se vorbi de protecțiunea peștilor pelagici, în speță sturioni, când acesta, fiind un pește migrator, nu se știe cu precizie pe unde vagabondează în viața sa, până este prins.

În aceiași situațiune este și puiul de sturion în timpul de trei ani până ajunge la maturitate, vagabondând ca și cel matur.

Pentru protecțiunea acestui pește migrator ar trebui să existe convenții internaționale, ale Statelor riverane, care au interese comune la anumite ape, ceea ce până în prezent nu există.

În al doilea rând, înțelegem, să se impună protecțiunea sturionilor pui, chiar numai la noi, când pescuitul nostru în general ar fi foarte abundent, ceea ce însă în realitate nu există; dar a se opri pescuitul, în acest scop pentru toată lumea cu mijloace de pescuit moderne, în favoarea carmagiilor, aceasta nu este altceva decât un monopol.

Așa că grija protecțiunii speciilor pelagice ar putea preocupa pe d-nii ichtiologi mai puțin deocamdată.

Este adevărat că se prinde foarte mult pește de mare, de ceilalți riverani ai Mării Negre, care nu au altă preocupare în această materie, decât numai sporirea producției lor cu orice mijloc.

Bulgarii și Rușii exportă o cantitate importantă din produsul pescăriilor lor.

Articolul 55, sus arătat nu s'a mulțumit numai de a crea acest monopol pentru carmagii, ci merge mai departe, împroprietărindu-i cu aceste avantajii și pe o porțiune de mare în lățime de 36 km. cum prevede al. 1, pe toată întinderea, Gibrieni—Capul Midia.

Restul litoralului nu mai interesează legea.

Pe toată această întindere numai carmagii au dreptul de pescuit.

Partea cea mai curioasă însă, este că această lege dispune și reglementează pescuitul, pe un teritoriu în care Statul nostru nu-și întinde suveranitatea sa.

Marea teritorială după cum se știe este astăzi de 3 mile marine dela țarm, adică 5.550 m.

Convențiunile internaționale au stabilit aceasta, deasemenea și uzurile și doctrina internațională sunt de acord.

Nu este locul acum să intrăm în amănunte dar faptul acesta este astăzi indiscutabil.

În anul 1928, bolșevicii sechestrează vasul „Stella”, sub pavilion egiptean, al proprietarului Xidias din Galați, omorând în același timp și pe ajutorul căpitanului conducător. Faptul s'a petre-

cut în apele Mărei Negre și anume la mila 4 dela Gura Dunărei.

Proprietarul solicitând intervenția Statului românesc, acesta refuză intervențiunea, pentru puternicul motiv că faptul s'a petrecut în Marea internațională, urmând ca solicitatorul să-și îndrepte cererea către Statut egiptean deși faptul era crimă și piraterie.

Aceste reguli internaționale legea pescuitului le nesocoteste, și în disprețul lor, ea guvernează Marea Neagră până la 36 klm.

Admitând însă cazul că vasele de pescuit, bulgărești rusești sau altele străine, ar pescui în această zonă internațională adică între 5.550 m., și 36.000 m., după cum se și întâmplă în realitate; vor putea oare grănicerii sau alte autorități românești să-i oprească, sau să tragă cu tunul pentru apărarea teritoriului românesc?

Desigur că nu, pentru aceste vase legea este inexistentă.

Această dispozițiune a legii nu face altceva decât să asigure, tot monopolul sus arătat al carmagiilor, față de marile Societăți de pescuit, ce eventual ar putea să vie aci în țară, întrucât numai pentru aceste Societăți legea pescuitului are efect prohibitiv în această regiune.

De altfel art. 55, se și trădează în intențiunile sale, prin ultimele cuvinte ale primului alineat, unde impune pentru totdeauna, metodele de pescuit întrebuintate la punerea în aplicare a legii, adică, această zisă pe scurt, numai pentru pescuitul cu carmacele.

Nu mai departe astăzi în străinătate se pot vedea mijloace cu mult mai perfecționate, decât pescuitul cu carmacele.

Pe de altă parte perfecțiunile viitorului care pot spori producțiunea pescuitului, pe toate legea le înlătură fără nici un fel de cercetare.

Din toate acestea se evidențiază un singur lucru, că această dispozițiune a art. 55 nu este decât un monopol pentru carmagii, după cum am arătat.

Acest fapt trebuie cunoscut, întrucât este inadmisibil ca printr'o lege de organizare și exploatațiune a pescăriilor, să se creieze prin dispozițiuni indirecte, monopoluri atât de dăunătoare populațiunei țării întregi.

Un monopol nu se poate creia decât printr'o lege specială, iar nici de cum pe această cale.

Pescuitul fiind un izvor de producțiune națională el trebuie legiferat în vederea producțiunei sale, iar nu în favoarea unei restrânse clase de locuitori, care ar putea să-și aibe existența și fără ea.

MIHAIL CAMBANIS

Avocat

UN TOAST

Cu prilejul banchetului pe care Facultatea de Drept din Iași l-a oferit în onoarea marelui civilist, d. *Louis Jasserand*, decanul facultății din Lyon, au închinat paharul în sănătatea celui sărbătorit, d-nii Petre Dragomirescu, decanul fac. de drept din Iași, în numele acestuia, d. Eugen Petiț, magistrat, pentru Curtea de Apel din Iași și d. avocat Alfas Herovanu, în numele baroului.

Iată mai jos toastul magistratului ieșean, pe celelalte două le vom publica în ordinea primirii.

*Monsieur le Doyen,
Messieurs,*

Pour les juristes de Iassy, le bonheur d'avoir connu M-eur le professeur Jasserand, ne date pas de ce matin — comme on pourrait le croire.

Son nom et sa pensée, nous sont depuis longtemps familiers. Trop familiers même, car dans les prétoires et à la faculté, revient à chaque instant le *leit-motiv*:

„Jasserand est d'avis que”...

„Jasserand pense ceci”...

„Jasserand écrit cela”...

Donc Jasserand tout court, ce qui est loin d'être une impolitesse, car ce que serait manque d'égards pour un simple mortel, devient le suprême honneur pour l'homme de science, le savant.

C'est à ce petit signe — pardonnez moi de blesser votre modestie, M-eur le Doyen, — qu'on reconnaît la célébrité, la gloire.

Vos livres admirables, sont devenus les livres de chevet de chacun de nous, et je puis affirmer que vous êtes l'auteur de Droit Civil le plus en vogue, et quand vous ne le serez plus, vous deviendrez un classique.

Cela veut dire, que nous sommes tous, grands et petits — sans jeu de mot — vos élèves. Et puisqu'il s'agit de Petit, je tiens à vous affirmer que d'avoir été votre élève et celui des autres éminents professeurs de la Faculté de Droit de Lyon, c'est l'honneur de ma vie.

Cette brillante faculté, qui en 1926 a fêté son cinquantenaire — âge qui pour une école est la première jeunesse — a acquis une réputation mondiale. Pour ne parler que de ses grands maîtres, qui ne sont plus de ce monde, je cité les noms du civiliste Caillemer, du commercialiste Cohendy, du financier Bouvier, et enfin je ne puis m'empêcher de laisser tomber une larme sur la dalle sous laquelle git de son dernier sommeil le géant de la science penale mondiale, René Garraud, votre collègue et mon professeur, décédé le jour anniversaire de l'armistice.

Je ne puis décrire l'émotion que je ressentis cet après midi, sur les bancs de l'école de Droit de notre ville, en suivant le fil de votre *moult* belle

conférence. Ce que pour d'autres fut un charme, pour moi se transforma en rêve. J'étais redevenu le jeune étudiant de jadis, qui sur les bancs du grand amphithéâtre de la faculté du quai Claude-Bernard, prenait fébrilement des notes — que je garde comme un trésor — au cours de Droit civil d'un jeune professeur, dont la brillante carrière s'annonçait déjà par des chefs d'oeuvres de pensée juridique comme ceux sur la faute delictuelle et sur l'abus de Droit.

Voici la fin du cours. Bruit de pupitres, voix jeunes et joyeuses.

La Guillotière, le pont de la Guille, la rue de la République, avec son grouillement d'étudiants et de midinettes, et puis le déjeuner frugal à l'autre bout de la ville, chez la mère Balpetré.

Hélas, le beau rêve s'évannouit.

Mais pas tout à fait, parce que vous, mon plus cher de mes professeurs, vous êtes — là, si près de moi.

Vous qui, après la plus sanglante des guerres, avez mis toute la bonté de votre âme au service des orphelins, pupiles de la grande et noble nation française.

Vous qui, malgré vos journées si bien remplies, trouvez encore le temps de présider l'Association Lyonnaise de relations extérieures, qui a pour but d'accueillir les notables étrangers de passage à Lyon.

De vous avoir ce soir, avec nous, dans notre bonne ville de Iassy, j'éprouve tant de joie, que j'ose à peine croire à la réalité et boire à votre santé, Monsieur la Doyen, en mon nom et en celui de la Cour d'Appel Moldave, que j'ai l'honneur de représenter.

RECENZIE

N. D. POPA: *Noui jurisprudențe fiscale*, Iași 1931.

Legea contribuțiilor directe a dat recursul în competența Curții de apel. Ea a satisfăcut prin aceasta o tendință democratică, de a oferi cetățeanului o jurisdicțiune regională mai accesibilă și mai puțin costisitoare.

Din punctul de vedere al aplicațiunei legii, această măsură poate fi însă isvor nesecat de controverse. Unitatea jurisprudențială este în pericol și prin aceasta însuși prestigiul operei sociale, pe care puterea judecătorească este chemată să o înlăpătească. Dacă mai ținem seamă că ne găsim în domeniul, atât de sensibil pentru un cetățean, al impozitului, vom înțelege și mai bine, marele pericol pe care îl prezintă o diferențiere prea mare a soluțiilor jurisprudențiale.

Este adevărat, că recursul în interesul legii ar fi o frână pentru oscilațiunile prea importante ale jurisprudenței. Preferăm, însă, cealaltă cale, a circulațiunei bunurilor jurisprudențiale câștigate, pentru ca pe calea aceasta a schimbului lent, dar înfinit mai fecund a operei realizată de către Curțile de apel să se realizeze o aplicațiune nu numai uni-

formă a legii, ci și în concordanță cu realitățile sociale și economice.

Lucrarea d-lui N. D. Popa, aduce în această direcțiune o prea frumoasă contribuțiune. Ea ne oferă jurisprudența Curții de Iași pe anul 1930 într'un mănunchiu de decizii, a căror alegere dovedește o deplină competență și stăpânire a materiei din partea autorului.

Nimic surprinzător, de altfel, de oarece d-l Popa nu se gâsește la prima sa lucrare în materie și apoi reprezintă de mulți ani interesele fiscolei, pe lângă Curtea de apel din Iași.

Problemele soluționate la Iași merită atențiune, pentru că abordează tocmai acele laturi ale legii fiscale, care dau loc la interpretări variate. În special aplicațiunea impozitului comercial și industrial oferă un câmp pe cât de vast pe atât de puțin „constant”, din cauza elasticității, sau mai degrabă a obscurității textelor și de aceea obligă la o permanentă atențiune și perseverență cultivare.

Notele rezumative, care însoțesc deciziunile precum și indicatorul final sunt bine alcătuite.

RICHARD HUTSCHNEKER.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 4 Februarie 1929

Președenția D-lui EM. MICLESCU Președinte

Voinea V. Stănescu cu I. Velescu și a.

Decizia No. 255

Partaj. Coerezi. Garanția de evicțiune. Când are loc.

Conform art. 787 și 788 c. c., fiecare coerede este garant pentru evicțiunile ce vreunul din ei ar suferi asupra bunurilor căzute în lotul său, dacă evicțiunea provine dintr-o cauză anterioară partajului.

Pe temeiul acestui principiu urmează, că cumpărătorul unuia din loturi, fixat prin partaj la o anume suprafață, are dreptul, dacă terenul său este mai mic de cât suprafața prevăzută în act la o acțiune în complinire, iar nu în revendicare, odată ce se constată că, terenul total ce s'a împărțit este mai mic de cât suprafața avută în vedere în actul de partaj și pe temeiul căreia lotul vândut a fost fixat și el la o suprafață mai mare ca cea reală.

C u r t e a,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier E. Bănescu, pe recurent care s'a referit la motivele de casare și pe d-nii av. Goruneanu și Anibal Teodorescu în combateri, cum și d-l Procuror General Gh. Duca în concluziuni pentru admiterea recursului și

Asupra recursului de față;

Având în vedere sentința atacată din care rezultă că prin actul de partaj voluntar, consemnat în sentința No. 98 din 1923 a Trib. Romanați s. II-a, moștenitorii def. Grigore și Florica Voinea, împărțind averea imobilă rămasă pe urma numitorilor, s'a atribuit moștenitoriei Anastasia Radu Rădulescu între alte terenuri și suprafață de 3 ha. 75 arii, din trupul de 16 ha. anume arătat, iar moștenitorului minor Ștefan V. Stănescu, recurentul de astăzi, suprafața de 4 ha. în acelaș teren; Că, posterior prin actul de vânzare autenticat de Trib. Romanați la No. 1586 din 1923, Anastasia Rădulescu a vândut intimaților Gheorghe T. Văle și Ignat Velescu cele trei hectare 75 sus arătată, iar cumpărătorii, investind formula executorie titlul lor, sau pus în posesie prin portărei asupra terenului cumpărat, pe care

I-au stăpânit neturburat până la 2 Mai 1925, când minorul, prin tutorele său, executând actul de partaj din 1923, intimații au introdus contestație contra acestei executări pretinzând că li s'ar fi luat o parte din terenul cumpărat dela Anastasia Rădulescu.

Că această contestație, fiind respinsă de Curtea de Apel, intimații Gh. Văle și Ignat Velescu au intentat posterior în contra recurentului acțiunea dedusă astăzi în recurs, prin care revendică suprafața de 1726 m. p., ce li s'ar fi luat din terenul lor cu ocazia executării sus arătate; că, această acțiune a fost admisă atât de judecătoria de Ocol, cât și de către Tribunal;

Că, pentru a hotărâ astfel Tribunalul constată în fapt, din expertiza efectuată în cauză că, din întregul trup de 14 hectare care a făcut obiectul partajului, lipsește o suprafață de 1952 m. p. și toți moștenitorii, afară de unul singur, care e în afară din proces, stăpânesc mai puțin de cât li se cuvine prin actul de partaj.

Că anume intimații posedă în urma executării actului de partaj de minorul Voinea numai 3 hectare 4851 m. p. în loc de 3 ha. 7500 m. p., iar din felul cum s'a urmat posesia lor până la 2 Mai 1925 au o lipsă de 0 ha. 1169 m. p.

Că, motivează Tribunalul, în speță nu este cazul de garanție dintre comostenitorii prevăzuți de art. 787 și 788 c. c., întrucât turburarea provine dintr-o cauză posterioară partajului și anume din executarea greșită pe teren în 1925 a lotului atribuit recurentului, deoarece portărelul, în lipsa unor semne naturale pe teren, a făcut punerea în posesie trăgând în mod arbitral hotarul dintre loturi; și pe această considerațiune, respinge apărarea recurentului că, singura acțiune deschisă intimaților ar fi aceia a complinirii lotului ce trebuie intentată însă contra tuturor moștenitorilor și găsește admisibilă acțiunea în revendicare îndreptată numai contra lui, și o admite pe temeiul constatărilor din expertiză.

Văzând motivele I și II astfel formulate :

I. „Violarea art. 119, 155, 371, 372, 376 și urm. proc. civ. Nemotivare, Denaturare de acte. Omisiune esențială.

„Greșita aplicare a legii și a principiilor din acțiunea posesorie a art. 1 legea judecătoriilor de ocoale la o acțiune în revendicare, Violarea art. 787 și 788 cod. civ. Exces de putere“.

II. „Violarea principiilor ce guvernează acțiunea în revendicare și efectele declarative de drepturi ale partajului. Nemotivare. Violarea art. 786 cod. civ.“

Având în vedere că conf. art. 787 și 788 cod. civ. fiecare coerede este garant pentru evicțiunile ce vre-unul din ei ar suferi asupra bunurilor căzute în lotul său dacă evicțiunea provine din o cauză anterioară partajului.

Considerând că în speță este constant că în momentul partajului s'a crezut că imobilul ce făcea obiectul acelei împărțeli are o întindere de 14 ha. și că pe baza acestei presupuse întinderi s'au învoit părțile în așa fel în cât Anastasia Rădulescu care a vândut lotul său lui Gh. Văle și Ignat Velescu, să stăpânească 3 hectari și 75 arii, iar minorul Ștefan Voinea Stănescu 4 hectare restul până la 14 hectare cuvenindu-se celui de al treilea moștenitor a defunctilor Grigore și Florica Voinea, ce nu figurează în proces.

Că însă cu ocaziunea acestui proces făcându-se măsurătoarea terenului ce a făcut obiectul partajului, s'a

constatat că este mai mic de cât 14 hectare având o lipsă de 1952 m. p. așa că minorul executând actul de împărțea pentru cele 4 hectare atribuite lui, a putut să micșoreze lotul Anastasiei Rădulescu, fără ca prin aceasta să înfăptuiască o cotropire.

Că dar întrucât locul de împărțit este în realitate mai mic de cât întinderea arătată în actul de partaj, în mod fatal fiecare coerede nu va putea avea întinderea convenită pentru fiecare din ei prin acel act.

Că în consecință nu poate fi loc la o acțiune în revendicare a cumpărătorilor lotului Anastasiei Rădulescu contra minorului, deoarece acesta nu a făcut un act de uzurpare asupra terenului coerezilor și atunci când el execută tocmai cuprinsul actului care-i dădea drept la 4 hectare.

Că prin urmare numai prin o acțiune îndreptată în contra tuturor coerezilor s'ar putea vedea care este scăderea pe care fiecare trebuie s'o suporte față cu întinderea redusă ce s'a găsit prin expertiză, și care contrazice pe acea asupra căreia s'a învoit moștenitorii, ceea ce înseamnă că este locul a se aplica principiul din art. 787 și 788, care voeste ca fiecare coerede să fie garantat de toți ceilalți pentru evicțiunile ce proced din o cauză anterioară partajului, așa că numai prin exces de putere Tribunalul a admis acțiunea în revendicare contra minorului, atunci când este cert că posterior partajului el nu a exercitat nici o uzurpare de teren.

Că dar motivele de recurs sunt fondate;

Considerând că conf. art. 53 din legea Curții de Casație, această înaltă Curte poate tranșa ca însuși fondul fără trimitere atunci când faptele sunt constante, și asupra lor urmează numai a se face aplicațiunei legii.

Considerând că în specie precum s'a arătat mai sus fapt cert este că minorul nu a făcut nici o uzurpațiune asupra terenului cumpărat de Gh. Văle și Ignat Velescu, că el a executat dreptul său ce decurgea din actul de partaj, că nepotrivirea dintre loturi provine din o cauză anterioară împărțirii de care fie care coerede este garant, că prin urmare acțiunea reclamăntilor contra minorului Ștefan V. Voinea reprezentat prin tutorele său urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

A apărut în Editura *Curierul Judiciar*: **LEGEA TIMBRULUI** și a impozitului pe acte și fapte juridice din 1 Mai 1927, cu toate modificările la zi, adnotată cu deciziile Comisiunii centrale, Jurisprudența română și streină la zi, precum și Comentarii de doctrină de *A. B. Plopul*, avocat. Volumul, format mare, conține 510 pag. *Prețul 300 lei.*

A apărut în Editura „*Curierul Judiciar*“. **LEGEA CONTRA CAMETEL**, comentată și adnotată de D-nii *E. Cristoforeanu* și *R. P. Râmniceanu*, avocați cu un bogat material doctrinar și jurisprudențial și însoțite de jurisprudențele române date în materie de dobândă.

Rugăm pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administrația „*Curierul Judiciar*“, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat, partida No...